

NYÍLT LEVÉL

a vitakultúra általános és középiskolai bevezetéséről

Budapest, 2026. szeptember 18.

Címzett:

Lannert Judit asszony, oktatási és gyermekügyi miniszter

Tisztelt Miniszter Asszony!

Legyen vége a megosztásnak!

2026. szeptember 12-én a kötcsei Polgári Pikniken Orbán Viktor a sajtóbeszámolók szerint harcot hirdetett. A választás után öt hónappal a volt miniszterelnök nem együttműködést ajánlott, hanem újabb frontot nyitott.

Országunk megosztottabb, mint valaha. A pártok körüli viták színvonala egyre alacsonyabb, a személyeskedés egyre erősebb, és egyre mélyebb a társadalmi árok. Ezt a gyerekeink is látják, és ebből tanulnak.

Ezért van szükség vitakultúrára. Nem új gondolat: a vita és az érvelés művészete, a dialektika a középkori hét szabad művészet egyike volt, a grammatika és a retorika mellett. Évszázadokig a művelt ember alapképzettségéhez tartozott, hogy tudjon érvelni, és meg tudja hallgatni a másik érveit. Ezt a tudást kell visszahozni az iskolába. Ezért kérjük, hogy a vitakultúra tanítása kerüljön be az általános iskolák és a középiskolák mindennapjaiba.

Júniusban azt mondta, hogy az új Nemzeti alaptantervnek be kellene hoznia az állampolgári ismereteket, a társadalomtudományi alapismereteket és a médiaműveltséget. Szeptember 8-án bejelentette, hogy a NAT „nagyon gyökeres szemléletbeli fordulatot” hoz, és az átdolgozás nagyjából másfél évig tart. Ezekkel az irányokkal egyetértünk. Ebben a levélben azt kérjük, hogy a tiszteletteljes, építő vita tanítása is legyen része ennek a fordulatnak.

1. Milyen országot adunk át a gyerekeinknek?

Az a kérdés, hogy hosszú távon milyen országot akarunk átadni az utódainknak.

Nem elég elítélni a táborokra szakadást és a politikai hazugságokat. Azt is meg kell tanítani, hogyan lehet ezt elkerülni. Meg kell tanítani, hogyan lehet vitatkozni úgy, hogy a vita után többet tudjunk, ne kevesebbet. Hogyan lehet érvet mondani sértés helyett. Hogyan lehet meghallgatni azt, aki mást gondol.

A gyerekeknek látniuk kell, hogy egy a nemzet, és egy az ország. Magyarország fejlődése mindannyiunk közös érdeke, attól függetlenül, ki hová szavaz.

2. Védjük meg a gyerekeinket

A mai gyerekek olyan közéletben nőnek fel, ahol a másik véleményt gyakran ellenségnek kiáltják ki. Ezt látják a képernyőn, a közösségi médiában, és sokszor a vacsoraasztalnál is. Amit látnak, azt tanulják meg.

Ez ellen nem lehet tiltással védekezni. Csak úgy lehet, ha adunk nekik egy másik mintát, és gyakoroljuk velük. A vitakultúra ebben az értelemben védelem: megvédi a gyereket attól, hogy a gyűlölet legyen az egyetlen nyelv, amelyen a közügyekről beszélni tud.

3. Csak azt várhatjuk el, amit megtanítunk

A következő generációtól csak akkor várhatjuk el az építő vitát, ha meg is tanítjuk nekik, és ebben nőnek fel. Ez nem magától történik meg. Tudatos demokráciára van szükség, és a tudatos demokrácia az iskolában kezdődik.

Olyan szemléletet kell átadni, amelyben a másik nem ellenség csak azért, mert más a véleménye. Nem hirdetünk harcot ellene. Feltételezzük róla, hogy ő is jót akar, csak más úton akarja elérni. Ha ezt a gyerekek tíz-tizenkét évesen megtanulják, felnőttként is így fognak gondolkodni. Magyarország jövője ezen múlik.

4. Javaslataink

Nem új tantárgyat kérünk, és nem akarjuk tovább terhelni a gyerekeket vagy a pedagógusokat. Egyetértünk Önnel abban, hogy a tananyag zsúfoltságán enyhíteni kell. A vitakultúra nem tananyag, hanem módszer, amely több tantárgyban is használható.

1. **A vitakultúra legyen a NAT felülvizsgálatának része**, az állampolgári ismeretek és a médiaműveltség mellett, életkornak megfelelő fokozatokkal: alsó tagozaton a meghallgatás és a véleménynyilvánítás, felső tagozaton az érvelés és a moderált vita, középiskolában az önálló álláspont felépítése, a forráskritika és a formális vita.
2. **Kísérleti program önként jelentkező általános iskolákban és középiskolákban**, például osztályfőnöki órák, projektnapok vagy az állampolgári ismeretek órái keretében, hogy a tapasztalatok már az új NAT elkészülte előtt beépülhessenek.
3. **Pedagógus-továbbképzés** a vita vezetésének módszertanáról, térítésmentesen és a meglévő továbbképzési rendszeren belül.
4. **Szigorú pártsemlegesség.** A vitatémák legyenek a diákok életéhez kötődők (iskola, lakóhely, környezet, technológia), ne aktuális pártpolitikai kérdések. Minden álláspontot mindkét oldalról kelljen képviselni: a gyerek ne azt tanulja meg, hogy neki van igaza, hanem azt, hogy a másik érvét is el kell tudnia mondani.
5. **Iskolai és iskolák közötti vitanapok** egyetemi és civil partnerekkel, ahol a cél nem a győzelem, hanem a jó érvelés és a tisztességes vita.

5. Zárásul

Az IRÁNY Párt ezt az ügyet a legfontosabbak közé sorolja, mert a jövő Magyarországa azon múlik, hogyan tudunk egymással beszélni. Ha a minisztérium ebben az irányban lép, azt nyilvánosan és teljes erőnkkel támogatni fogjuk.

A megosztottság nem sorscsapás. Tanult viselkedés. Ami tanult, azt másképp is meg lehet tanítani.

Tisztelettel:

Farkas Dezső

IRÁNY a Jövő Párt

Hivatkozott források

1. Képernyőidő: *Az új oktatási miniszter nagyon fontos témákat hozna be a Nemzeti alaptantervbe* (2026. június 9.) — <https://kepernyoido.hu/lannert-judit-nat-alaptanterv-oktatas-digitalis-mediamuveltseg-713>
2. Eduline: *Átalakítják a Nemzeti alaptantervet, Lannert Judit „gyökeres szemléletbeli fordulatot” ígér* (2026. szeptember 8.) — https://eduline.hu/kozoktatas/20260908_pis-a-teszt-eredmenyei-2025-lannert-judit-nemzeti-alaptanterv
3. MTI: *Lannert Judit: szükséges a Nemzeti alaptanterv felülvizsgálata* (2026. május 11.) — <https://mti.hu/hirek/2026/05/11/ogy-lannert-judit-szukseges-nemzeti-alaptanterv-felulvizsgalata>
4. Euronews: *Orbán Kötcsén – a volt miniszterelnök harcot hirdetett ellenzékben csakúgy, mint az előző 16 évben hatalomban* (2026. szeptember 13.) — <https://hu.euronews.com/my-europe/2026/09/13/orban-kotcsen-a-volt-miniszterelnok-harcot-hirdetett-ellenzekben-csakugy-mint-az-elozo-16->
5. Index: *Elemző: Orbán Viktor harcot hirdetett, de a Fidesz gondjai megmaradtak* (2026. szeptember 14.) — <https://index.hu/belfold/pillanatkep/2026/09/14/pillanatkep-orban-viktor-kotcse-fidesz-jobboldal-ellenzek-elemzes-magyar-peter-kormanyzas-tisz-a-kormany/>